

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ผึ้งเป็นสัตว์สังคมชนิดหนึ่งที่อยู่ร่วมกันนับหมื่นๆตัว มีวิวัฒนาการมาจากแมลงจำพวกต่อเมื่อประมาณ 80 ล้านปีมาแล้ว จากสัตว์กินเนื้อเป็นอาหารแล้วค่อยๆ วิวัฒนาการมากินเกสรและน้ำหวานจากดอกไม้ ลักษณะของร่างกายจึงได้มีการปรับตัวโดยมีขนตามลำตัวมากขึ้นสำหรับเก็บละอองเกสรดอกไม้ โดยเฉพาะที่ขาหลังจะมีตะกร้อเก็บเกสร (pollen baskets) ซึ่งอาหารของผึ้งได้จาก น้ำหวานของดอกไม้ เกสรดอกไม้ จากการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพในการทำเกษตร มีการปลูกพืชหลายชนิด รวมถึงพืชตามธรรมชาติทั่วไป ต้องการผึ้งในการช่วยผสมเกสรเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น โดยอาหารของผึ้งได้จาก น้ำหวานจากดอกไม้ เป็นอาหารประเภท คาร์โบไฮเดรต ที่ให้พลังงานแก่ผึ้งและเป็นวัตถุดิบในการสร้างรัง และ เกสรดอกไม้ ประกอบด้วย โปรตีน วิตามิน ไขมัน เกลือแร่ชนิดต่างๆ เป็นอาหารที่ใช้สำหรับเลี้ยงตัวอ่อน และนางพญาผึ้ง ตลอดจนการผลิตรอยัลเจลลี่ แหล่งและชนิดพืชอาหารของผึ้ง คือ พืชที่มีน้ำหวานจำนวนมากแต่เกสรน้อย ได้แก่ ลิ้นจี่ สาบเสือ เงาะ มะกอกน้ำ มันสำปะหลัง พืชที่มีปริมาณเกสรมากแต่น้ำหวานน้อย ได้แก่ พืชตระกูลหญ้า ข้าวโพด หางนกยูง จามจุรี โสนขน และพืชที่ให้ทั้งเกสรและน้ำหวานในปริมาณที่สมดุล ได้แก่ จีว นุ่น ลำไย กล้วยดินตุ๊กแก ทานตะวัน ซึ่งสามารถ นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์จากผึ้ง ได้แก่ น้ำผึ้ง เกสรผึ้ง ไขผึ้งและ รอยัลเจลลี่ (royal jelly) ซึ่งก็คืออาหารสำหรับตัวอ่อนผึ้งและนางพญามีลักษณะคล้ายครีม หรือนมข้นหวาน หรือแป้งเปียกข้นๆ มีกลิ่นออกเปรี้ยว ผลิตจากต่อม hypopharynx ของผึ้งงานที่อายุ 5-15 วัน ที่เรียกว่าผึ้งพยาบาล

ผึ้งในประเทศไทยส่วนใหญ่ให้ปริมาณน้ำผึ้งไม่เพียงพอต่อความต้องการ อีกทั้งการหาน้ำผึ้งจากป่าของชาวบ้านได้เข้าไปรบกวนวงจรชีวิตผึ้งและสัตว์ป่าอีกหลายชนิด ทำให้มีการนำผึ้งมาเลี้ยงเพื่อเก็บน้ำผึ้ง เป็นรายได้ของครอบครัว ซึ่งผึ้งเป็นแมลงที่สามารถนำมาเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ เพื่อผลประโยชน์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังให้ผลผลิตที่เป็นส่วนประกอบของเครื่องอุปโภคและบริโภคที่จำเป็น ต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ นอกจากนั้นน้ำผึ้ง เกสรดอกไม้ และรอยัลเจลลี่ ใช้เป็นวัตถุดิบต่อเนื่องในการป้อนอุตสาหกรรมภายในประเทศหลายประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารยา เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม วัสดุ เครื่องขัดเงา ปฏิกิริยากรรม เป็นต้น มูลค่าที่เกิดขึ้นทั้งหมดคิดเป็นเงินหลายพันล้านบาท

ประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของฝั้งและธุรกิจการเลี้ยงฝั้ง
- 1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ถึงต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจน้ำฝั้งและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเชียงใหม่
- 1.2.3 เพื่อวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนของโครงการมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1.3.1 ทำให้ทราบความเป็นไปได้เชิงเศรษฐศาสตร์ของโครงการลงทุนในธุรกิจน้ำฝั้งและผลิตภัณฑ์จากฝั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนในธุรกิจนี้
- 1.3.2 ทำให้ทราบสถานะของโครงการภายใต้ความผันแปรอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนหรือผลตอบแทน เพื่อจะใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานและควบคุมการปฏิบัติงานของกิจการให้เกิดประสิทธิภาพและเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- 1.3.3 เพื่อเป็นแนวทางการตัดสินใจในการลงทุนในธุรกิจ

1.4 แผนการดำเนินการ ขอบเขตและวิธีวิจัย

ในการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจน้ำฝั้งและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตโดยทำการศึกษากับบริษัทเชียงใหม่เฮลตี้โปรดักส์จำกัด ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 193 หมู่ 2 ถนนเชียงใหม่ – ลำปาง ต.สารภี อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่มีการผลิตน้ำฝั้งและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก โดยเป็นการผลิตเพื่อการค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ